

OŠ VRANSKO-TABOR
Katja Završnik

IZMENJEVALNICA STVARI

POVZETEK

Izmenjevanje dobrin poznamo že iz starega veka, ko ljudje še niso poznali denarja in so med seboj menjali blago različnih vrst.

Izmenjevanje stvari in dobrin je kasneje zamrlo, saj je velika potrošnja spodbudila nastajanje vse več novih predmetov, rabljeni pa so pristali na smetišču. Na ta način smo pridobili velike količine smeti in odpadkov, ki ogrožajo naš planet.

V sodobnem času je izmenjevanje starih, rabljenih stvari spet pridobilo na pomenu, saj smo ugotovili, da izdelovanje novih in novih predmetov vodi le v onesnaženje okolja. Vse več ljudi se odloča, da stvari obnovi, reciklira in jih tudi izmenjuje. V ta namen je nastalo kar nekaj ustanov, ki se ukvarjajo s posredovanjem starih predmetov.

V svojem referatu bom predstavila, kako smo se izmenjevanja stvari lotili na Osnovni šoli Vranksko-Tabor, saj se zavedamo, kako velik pomen ima recikliranje in ponovna uporaba starih predmetov. Kar je nekemu odslužilo, lahko nekdo drug ponovno uporabi. Učenci so ponovno reciklirali odsluženo omaro, v kateri so shranjevali reči, ki so jih izmenjevali dvakrat na teden. Med seboj so izmenjevali različne stvari: igrače, pa tudi zvezke in ostale šolske potrebščine.

Izmenjevanje stvari se je izkazalo za pozitivno. Število izmenjevanih stvari se je med letom vztrajno povečevalo.

KLJUČNE BESEDE:

Recikliranje, ponovna uporaba, izmenjevanje.

KAZALO

1 UVOD.....	3
2 IZMENJEVALNICA.....	3
3 IZDELAVA IZMENJEVALNICE.....	3
4 KAKO POTEKA IZMENJEVANJE STVARI?	4
NAMEN IN CILJ IZMENJEVALNICE.....	4
6 PREDPOSTAVKE.....	5
7 REZULTATI PROJEKTA	5
8 SKLEP	6
9 SEZNAM REFERENC.....	7
9.1 PRILOGE.....	7

1 UVOD

Vsako leto v spomladanskem in jesenskem času prostovoljci na naši šoli organiziramo zbiralno akcijo oblačil, obutve, posteljnine, igrač ... V času zbiralne akcije, ki po navadi traja 14 dni, ljudje prinesejo rabljena oblačila, čevlje, igrače, posteljnino. Zbiralne akcije se vsako leto udeleži večje število ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Veliko ljudi se akciji odzove tako, da prinesejo svoje stare, še uporabne reči, drugi, ki te reči potrebujejo, pa jih vzamejo in ponovno uporabijo.

Tako smo dobili idejo, da bi bilo dobro, če bi si stvari izmenjevali redno skozi celo šolsko leto naši učenci.

Dobili smo idejo o IZMENJEVALNICI RAZLIČNIH STVARI IN PREDMETOV.

2 IZMENJEVALNICA

Izmenjevalnici različnih stvari in predmetov je kotiček, kamor lahko prinesemo kakšen predmet, igračo, knjigo ali družabno igro, ki je ne potrebujemo več, ter odnesemo drug predmet, ki bi ga potrebovali.

3 IZDELAVA IZMENJEVALNICE

Največja ovira, na katero smo naleteli na začetku projekta, je bilo vprašanje, kako, iz kakšnih materialov oblikovati kotiček, da bo zanimiv za učence in ne bo predrag. Rešitev je prišla kar sama od sebe, saj smo naključno videli staro omaro pred vhodom lokalnega nogometnega društva. Ko smo vprašali predsednika društva, če lahko omaro uporabimo, je bil vesel naše prošnje, saj omare niso več potrebovali. Tako smo brezplačno dobili omaro, hkrati pa smo vzpostavili vez s tem društvom. Našo izmenjevalnico v obliki hiške smo torej izdelali iz stare omare, jo po zamislih učencev likovno opremili in tako je bila primerna za ponovno uporabo. Učenci so se tako učili varčevanja (za omaro/hiško ni bilo potrebno nič plačati) in ohranjanja oz. recikliranja stvari (staro omaro so preoblikovali za ponovno uporabo).

Po izdelavi zunanjšega videza (hiška z napisom, okencem in zavesicami) smo se lotili še notranjosti omare. 5 polic smo oblekli v pisan papir ter določili, da bodo predmeti na policah

zloženi po kategorijah: igrače, revije in knjige, zvezki in šolske potrebščine ter razno. Za police so učenci izdelali napise.

Za projekt izmenjevalnica nismo potrebovali dodatnih finančnih sredstev, le dobro voljo in sodelovanje vseh udeležencev. Izmenjevalnico smo oblikovali približno 5 ur.

Pri izdelavi izmenjevalnice je sodelovalo 25 učencev naše šole.

Učenci so pri izdelavi same izmenjevalnice dobili možnost in priložnost izraziti svojo kreativnost in ustvarjalnost, saj smo v izdelek vključili večinoma ideje otrok. Prav vsak izmed učencev je prispeval svoj delček v celoten mozaik našega skupnega izdelka izmenjevalnice različnih stvari in predmetov.

4 KAKO POTEKA IZMENJEVANJE STVARI?

Skupaj z učenci smo določili urnik odprtosti izmenjevalnice ter se dogovorili, da bodo za pravilno delovanje odgovorni učenci prostovoljci. Učence smo na ta način učili odgovornosti, saj morajo ob izmenjevalnici dežurati, da prinašalci res prinesejo svoj predmet in odnesejo samo en predmet. Izmenjevalnico smo postavili v avlo naše šole, da je bila vidna že ob samem vstopu v prostor. Tako so bili z idejo o izmenjevanju stvari seznanjeni tudi starši, ki so posredno vključeni, saj skupaj z učenci odločajo, katere stvari otroci lahko prinesejo v zamenjavo.

Izmenjevalnico smo oglaševali po šolskem radiu, članek o izmenjevalnici pa smo objavili na spletni strani šole ter na spletnem portalu mojaobcina.si. Prav tako smo članek objavili v občinski reviji Informator, ki izhaja mesečno in seznanja občane z dogajanjem v vsej občini.

Izmenjevalnica je odprta dvakrat tedensko po pol ure, na izmenjevanje pa vabi napis na njej:

»V izmenjevalnico stvari vabljeni vsi, ki imate doma preveč stvari.«

5 NAMEN IN CILJ IZMENJEVALNICE

Namen same izmenjevalnice je ponovna uporaba predmetov.

Osnovni cilj, ki smo si ga zastavili na začetku, je bil, da izdelamo kotiček, ki nas bo povezoval, ki bo skrbel za naše druženje, hkrati pa bo krepil zavest o pomenu ponovne uporabe starih predmetov. Kar je nam odslužilo, lahko kdo drug ponovno in z veseljem uporabi.

Ta cilj smo uresničili, saj so se ob izmenjevalnici tedensko družili učenci. Učili so se spoštljivega komuniciranja drug z drugim, hkrati pa so na ta način krepili zavedanje, da je pomembno stvari ohranjati, jih izmenjevati in ne zavreči takoj, ko jih ne potrebujemo več.

Ob tem pa smo sledili še drugim ciljem našega projekta:

- Spodbujati in večati kreativnost, inovativnost ter izmenjavo idej pri učencih.
- Ozaveščati učence o pomembnosti ponovne uporabe starih predmetov.
- Razvijati pozitivne medsebojne odnose pri učencih.*

*Cilji projekta so povzeti iz projekta Ekošola in jih najdemo na spletni strani ekosola.si.

Prvi cilj smo dosegli s samim fizičnim izgledom izmenjevalnice. Učenci so k izdelku dodali svoje inovativne ideje, ki so pripomogle k zanimivejšemu izgledu same izmenjevalnice.

Drugi cilj smo uresničili skozi obnovo stare omare, ki smo jo spremenili v izmenjevalnico ter tako ponovno na drug način uporabili star predmet.

Tretji cilj smo uresničili skozi sodelovanje učencev pri samem izmenjevanju stvari. Učenci so bili ob koncu drug do drugega bolj strpni in prijazni ter si pomagali pri izmenjevanju.

6 PREDPOSTAVKE

Predpostavljali smo, da bo naš projekt povezal učence, jim omogočil razvijanje kreativnosti ter pri njih uzavestil pomen obnavljanja in menjavanja starih reči. Vse naše predpostavke so se uresničile, saj je sodelovalo pri kreiranju izmenjevalnice 1/5 vseh učencev na šoli, ki so lahko izrazili svojo kreativnost, hkrati pa so se naučili, da so mnoge stvari uporabne tudi, ko jih mi ne želimo več imeti. Za raziskovanje naše uspešnosti smo uporabili metodo ankete, s katero smo ugotovili, da se je izmenjevanje stvari tekom leta povečevalo, učenci prostovoljci pa so morali odgovorno skrbeti za redno odpiranje in zapiranje izmenjevalnice ter spremljanje same izmenjave stvari.

7 REZULTATI PROJEKTA

Pred začetkom projekta izmenjevalnica smo si zastavili osnovni cilj, da izmenjevalnica zaživi med učenci, da se njena vsebina dopolnjuje in stvari v njej res menjajo. Začeli smo s predmeti, ki smo jih darovali učitelji. Skozi šolsko leto so učenci prinašali različne stvari, ki so lepo krožile med učenci. Noben predmet v izmenjevalnici ni dolgo časa ostal brez novega

lastnika. Največ zanimanja za izmenjevalnico je bilo med mlajšimi učenci do 5. razreda, saj je bilo v izmenjevalnici največ igrač.

Rezultati projekta so bili ob koncu leta odlični, saj se je število izmenjanih predmetov do konca šolskega leta povečalo.

8 SKLEP

Izmenjevanje se v različnih oblikah pojavlja že od prazgodovine, zato se je zdelo zanimivo tudi nam in posledica tega je bil naš mali projekt izmenjevalnica stvari.

Ideja o izmenjevalnici stvari se je razvijala dlje časa. Imeli smo pogovore z učenci, da bi ugotovili, kako si želijo izmenjevati stvari. Tako je nastal izdelek, ki je bil zelo zanimiv že na pogled in s svojimi barvami že od daleč vabil.

Z izmenjevalnico smo želeli pri učencih spodbuditi zavest o pomembnosti ponovne uporabe in izmenjave različnih predmetov in stvari, kar smo tudi dosegli. Učenci so izmenjevalnico vzeli za svojo in vanjo prinašali tudi stvari, za katere niso želeli zamenjave, ampak so jih želeli le podariti. Na naši šoli je izmenjevalnica postala kotiček za druženje, učenci na izmenjevanje čakajo že pred samim odprtjem hiške.

Samo izmenjevanje je za učence zanimivo, saj imajo učenci (predvsem mlajši) občutek, da sami odločajo o tem, kaj bodo zamenjali ter s katerim predmetom.

9 SEZNAM REFERENC

- ekosola.si

9.1 PRILOGE

Fotografija 1

Izdelali smo izmenjevalnico

